

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

بهرام رحمانی
۱۲ مارچ ۲۰۲۰

اوضاع افغانستان وخیم تر خواهد شد!؟

حدود نیم قرن است که جنگ داخلی افغانستان و بده و بستان برخی نیروهای داخلی با نیروهای خارجی، قربانیان بی شماری از مردم این کشور گرفته است.

اکنون در غیاب مردم افغانستان و حتی دولت دست نشانده افغان، امریکا و گروه طالبان در قطر، توافق نامه صلح امضاء کرده اند. اکنون کشور افغانستان، دارای دو رئیس جمهور است. حملات طالبان هم چنان ادامه دارد و ...

امروز شورای امنیت ملل متحد، در قطع نامه ای از توافق نامه صلح طالبان و امریکا و اعلامیه مشترک امریکا و دولت افغانستان حمایت کرد. این قطع نامه از سوی امریکا در این شورا مطرح شد و بدون مخالفت به تصویب رسید. زلمی خلیل زاد، نماینده ویژه امریکا برای صلح افغانستان امروز چهارشنبه ۲۲ حوت - اسفند در توییتری نوشت: این قطع نامه نمایان گر حمایت جامعه جهانی از رویکرد آن ها برای امنیت جهان و صلح، وحدت و حاکمیت برای مردم افغانستان است.

او گفت این قطع نامه از طالبان و دولت افغانستان می خواهد تا به اعتمادسازی ادامه داده و سریع تر به سوی گفت و گوهایی بین الافغانی حرکت کنند.

صدیق صدیقی سخنگوی رئیس جمهوری افغانستان بعدازظهر چهارشنبه ۱۱ مارچ در نشست خبری در کابل گفت، ریاست اجرائیه لغو شده و دیگر در تشکیلات حکومت نیست.

ریاست اجرائیه در نتیجه یک توافق نامه سیاسی برای حل بحران انتخابات ریاست جمهوری افغانستان در سال ۲۰۱۴ و با میانجی گری وزارت خارجه امریکا به وجود آمد که براساس آن، محمد اشرف غنی به عنوان رئیس جمهوری و عبدالله عبدالله به عنوان رئیس اجرائی این کشور معرفی شدند.

صدیقی تاکید کرد، با انجام مراسم تحلیف، ریاست اجرائیه لغو شد، پروسه انتخابات پایان یافت و سیاسیون کشور می توانند اختلافات سیاسی شان را از راه گفت و گو و تفاهم حل کنند و دیگر وقت خشونت نیست.

او در ادامه صحبت هایش به رهائی زندانیان طالبان اشاره کرده گفت، محمد اشرف غنی، رئیس جمهوری کشور برای رهائی پنج هزار زندانی طالبان فرمانی را صادر کرده است.

سخنگوی رئیس جمهوری افغانستان علاوه کرد، عملی شدن رهائی زندانیان طالبان مربوط به رفتار طالبان است و خشونت ها باید به طور چشم گیر کاهش یابد.

در همین حال، محمد اشرف غنی برای رهائی زندانیان طالبان یک فرمان چهار ماده ای صادر کرده می گوید، این فرمان برای عفو مجازات و رهائی محبوسین مربوط به گروه طالبان به مناسبت آغاز و انجام مذاکرات صلح بین جمهوری اسلامی افغانستان و گروه طالبان صادر شده است.

عبدالله عبدالله که مدعی رئیس جمهوری «دولت همه شمول» افغانستان است با نشر اعلامیه ای نوشت: «با انجام مراسم تحلیف، حکومت وحدت ملی عملاً پایان یافته است و به زودی رئیس اجراییه دولت همه شمول را رسماً طی فرمانی معرفی می کند.

در ادامه این اعلامیه آمده است: «محمد اشرف غنی، رئیس جمهور پیشین حکومت وحدت ملی، دیگر رئیس جمهور نیست و فرامین و احکام وی فاقد اعتبار می باشد. به کارکنان ملکی و نظامی ریاست اجراییه پیشین هدایت می دهیم تا کما فی السابق به وظایف و مسؤولیت های روزمره شان ادامه بدهند.»

از سوی دیگر، انتخابات ریاست جمهوری افغانستان که به تاریخ ششم مهر [میزان] برگزار شده بود اما نتایج آن، حدود پنج ماه بعد به تاریخ ۲۹ بهمن [دلو] اعلام شد. حدود سه هفته پس از اعلام نتیجه انتخابات جنجالی ریاست جمهوری افغانستان، روز دوشنبه، نهم مارچ - ۱۹ اسفند، محمد اشرف غنی رسماً به عنوان رئیس جمهوری در «ارگ» سوگند ادا کرد.

در عین حال عبدالله عبدالله، رئیس اجرایی پیشین که خودش را پیروز انتخابات می داند، نیز به طور جداگانه در سپیدار (محل کار عبدالله) مراسم تحلیف برگزار کرد.

کمیسیون مستقل انتخابات افغانستان در ۲۹ بهمن، محمد اشرف غنی را برنده انتخابات اعلام کرد، اما عبدالله آن را «نتیجه تقلبی» خواند و خودش اعلام پیروزی کرد و گفت «حکومت همه شمول» تشکیل می دهد. قرار بود که مراسم تحلیف غنی در هشتم اسفند برگزار شود ولی به امروز ۱۹ اسفند به تاخیر افتاد.

بر اساس گزارش ها زلمی خلیل زاد، نماینده امریکا در امور صلح افغانستان و برخی چهره های سیاسی در این مدت با دو طرف برای یافتن راه حل گفت و گو کردند اما این گفت و گوها به بن بست خورد.

پس از آن که ریاست جمهوری افغانستان اعلام کرد مراسم تحلیف ریاست جمهوری دوشنبه ۱۹ اسفند برگزار می شود، عبدالله عبدالله رئیس اجرایی حکومت وحدت ملی که نتایج انتخابات را نپذیرفته نیز هشدار داد که هم زمان مراسم تحلیف برگزار می کند.

شنبه گذشته، ستاد انتخاباتی «دولت ساز» (اشرف غنی) و «ثبات و هم گرائی» (عبدالله) دعوت نامه های مراسم تحلیف محمد اشرف غنی و عبدالله عبدالله را توزیع کردند. دولت افغانستان دوشنبه را در کابل تعطیل عمومی اعلام کرده بود. به گزارش خبرگزاری آسوشیتدپرس، مراسم تحلیف محمد اشرف غنی و عبدالله عبدالله هم زمان در دو محل مختلف برگزار شد. مراسم اشرف غنی در ارگ ریاست جمهوری و مراسم عبدالله عبدالله در قصر سپیدار در کابل.

زلمی خلیل زاد، نماینده ویژه وزارت خارجه امریکا برای صلح افغانستان، راس ویلسن، کاردار سفارت امریکا در کابل، جنرال اسکات میلر و نیکولاس کی، نماینده ناتو در افغانستان، در مراسم تحلیف محمد اشرف غنی حضور یافتند.

حمدالله محب، مشاور امنیت ملی کشور مهمانان یاد شده را همراهی می کرد. این بدان معنی است که امریکا از ریاست جمهوری اشرف غنی حمایت می کند.

در این مراسم امرالله صالح، معاون اول و سروردانش، معاون دوم اشرف غنی نیز سوگند یاد کردند. مراسم تحلیف عبدالله عبدالله، ظاهراً بدون حضور سفرای کشورهای خارجی و نمایندگان امریکا برگزار شد. اما فضل احمد معنوی، رئیس کمیسیون مراسم تحلیف عبدالله به رسانه های داخلی افغانستان گفت که در این مراسم مهمانان خارجی نیز حضور داشتند. عبدالله عبدالله، رئیس اجرائی در آستانه برگزاری این مراسم گفته بود هیچ کس نباید تعهد او و جناح «ثبات و هم گرایی» را برای حمایت از «دموکراسی واقعی و حاکمیت قانون» دست کم بگیرد. عبدالله در پیامی در توئیتر گفته بود تنها راه حل برون رفت از تنش های انتخاباتی، ابطال آرای تقلبی است. رئیس اجرائی افزوده بود که سابقه او در راستای سازش، نباید سبب شود که کسی او را جدی نگیرد.

مطابق ماده ۶۳ قانون اساسی افغانستان متن سوگند ریاست جمهوری این کشور بدین شرح است: «بسم الله الرحمن الرحيم، به نام خداوند بزرگ (ج) سوگند یاد می کنم که دین مقدس اسلام را اطاعت و از آن حمایت کنم. قانون اساسی و سایر قوانین را رعایت و از تطبیق آن مواظبت نمایم. از استقلال، حاکمیت ملی، و تمامیت ارضی افغانستان حراست و حقوق و منافع مردم افغانستان را حفاظت کنم و با استعانت از بارگاه پروردگار متعال و پشتیبانی ملت، مساعی خود را در راه سعادت و ترقی مردم افغانستان به کار برم.»

محمد اشرف غنی، پس از برگزاری مراسم تحلیف با ایراد سخنانی گفت که رقابت های انتخاباتی دیگر پایان یافته و تمامی گروه های سیاسی باید با هدف توسعه، رفاه و صلح در افغانستان به دولت کمک کنند. او هم چنین وعده داد که ظرف دو هفته کابینه ای فراگیر و مورد قبول تمامی گروه های سیاسی تشکیل دهد.

در مقابل عبدالله نیز در سخنرانی روز دوشنبه خود گفت که اگر در سال ۲۰۱۴ دولت وحدت ملی را نمی پذیرفتم، کشور درگیر بحران می شد ولی اگر این بار دولت برآمده از تقلب را بپذیرم، باید فاتحه دموکراسی را خواند. او هم چنین به مردم افغانستان وعده داد تا ضمن برقراری صلح با همکاری کشورهای منطقه، افغانستان را از وجود تروریست ها پاک کند و رفاه و آرامش را برای مردم این کشور به ارمغان بیاورد.

غنی و عبدالله در سومین دوره انتخابات ریاست جمهوری نیز رقیب یکدیگر بودند. عبدالله آن زمان نیز ابتدا نتیجه انتخابات را نپذیرفت اما با میانجی گری امریکا سرانجام به عنوان رئیس اجرائی دولت، با رئیس دولت کنار آمد.

در حالی که عبدالله در جریان سخنرانی خود از تعیین هیات مذاکره کننده با طالبان خبر داد، محمد اشرف غنی هم اعلام کرد که نه تنها فردا (سه شنبه) هیات مذاکره کننده با طالبان نهایی خواهد شد، بلکه در مورد رهائی زندانیان طالبان هم که اخیراً مورد توافق این گروه و امریکا قرار گرفته، فرمانی را صادر خواهد کرد.

به گزارش رسانه های افغانستان، در جریان سخنرانی هر دو مراسم تحلیف ریاست جمهوری صدای انفجارهایی نیز شنیده شده که برخی منابع آن را ناشی از شلیک خمپاره اعلام کرده اند.

بر اساس رای نهائی کمیسیون مستقل انتخابات افغانستان که ماه دسامبر گذشته اعلام شد، اشرف غنی از مجموع یک میلیون و ۸۲۳ هزار ۴۸ رای معتبر با کسب ۹۲۳ هزار و ۵۹۲ رای، حائز اکثریت مطلق آراء و پیروز قطعی انتخابات شده است. هم چنین عبدالله عبدالله، رقیب اصلی محمد اشرف غنی با کسب ۳۹۰۵۲ درصد آراء جایگاه دوم را به خود اختصاص داده است.

با وجود تلاش های زلمی خلیلزاد، فرستاده ویژه امریکا برای صلح افغانستان هنوز عبدالله «پیشنهاد ۴۰ درصد کابینه و ریاست شورای عالی صلح» را که از سوی اشرف غنی مطرح شده، نپذیرفته است و برای پایان دادن به اختلاف ها خواهان سمت نخست وزیری و نیز ریاست شورای وزیران است.

محمد اشرف غنی، پیروز انتخابات سال ۲۰۱۴ پس از اعتراض عبدالله عبدالله نسبت به نتیجه آن انتخابات در نهایت بر سر یک دولت وحدت ملی با مشارکت وی به عنوان رئیس اجرائی به توافق رسیده بود.

کمیسیون انتخابات افغانستان اشرف غنی را برنده انتخابات ریاست جمهوری که مهر امسال برگزار شد، معرفی کرده اما عبدالله این نتیجه را نپذیرفته و معتقد است در نتیجه انتخابات «تقلب» شده است و خود را رئیس جمهوری می داند.

او و تیم انتخاباتی اش از فردای اعلام نتیجه انتخابات برای چند ولایت والی معرفی کردند و حالا هم زمان با اشرف غنی مراسم تحلیف برگزار کردند.

غنی و عبدالله در سومین دوره انتخابات ریاست جمهوری نیز رقیب یکدیگر بودند. عبدالله آن زمان نیز ابتدا نتیجه انتخابات را نپذیرفت اما با میانجی گری امریکا سرانجام به عنوان رئیس اجرائی دولت، با رئیس دولت کنار آمد.

حالا این بار نیز زلمی خلیل زاد، نماینده ویژه امریکا در افغانستان گفته که با هر دو طرف گفت و گو کرده است. اما آن چه که برگزاری دو مراسم تحلیف پیدا است، این ریزنی ها بی نتیجه بوده است. آن هم در شرایطی که بر اساس توافق نامه آوردن صلح به افغانستان، قرار است گفت و گو میان حکومت افغانستان و گروه های سیاسی و مدنی با طالبان از ۲۰ اسفند آغاز شود.

رحمت الله نبیل، نامزد انتخابات ریاست جمهوری در واکنش به مراسم تحلیف در ارگ و سپیدار گفته است که این مراسم به کسی مشروعیت و قدرت نمی دهد. او در توثیتی نوشت: «امروز دفن جمهوریت برای دهه ها حتمی و قطعی گردید. مردم رنج کشیده افغانستان یک بار دیگر قربانی سیاست های خودخواهانه و برتری جویانه حاکمان خود خواهند شد.»

ذبیح الله مجاهد، سخنگوی طالبان هم در مصاحبه با آسوشیتدپرس اعلام کرد که شکاف در دولت افغانستان مذاکرات بین افغان را به خطر می اندازد. قرار بود بر اساس توافق نامه دوحه در بدو این مذاکرات پنج هزار زندانی طالبان از زندان های افغانستان آزاد شوند. اشرف غنی اما با آزادی این زندانیان مخالفت کرده بود. غنی گفته بود آزادی زندانیان طالبان می بایست در مذاکرات بین افغان به بحث گذاشته شود.

با وجود تدابیر شدید امنیتی در جریان سخنرانی غنی در ارگ صدای چند انفجار شنیده شد. سخنگوی ریاست جمهوری پس از آن گفت هیچ کسی در این مراسم آسیب ندیده است. اما مراسم مدتی پس از آن هم ادامه داشت.

غنی پس از شنیدن صدای انفجار به سخنرانی اش ادامه داد و بالاپوشش را باز کرد و گفت لباس ضدگلوله پوشیده و «سرم فدای این مردم»

خبرنگار بی.بی.سی که در ارگ حضور داشت می گوید در بیرون از ساختمان ارگ شاهد خودرویی در حال سوختن بوده است.

محمد اشرف غنی در حضور سید یوسف حلیم، قاضی القضاة افغانستان و اعضای دادگاه عالی افغانستان سوگند ادا کرد.

در سوی دیگر در سپیدار، عبدالله به جایگاه ویژه رفت تا مراسم تحلیف خود را آغاز کند. مراسم سوگند عبدالله و معاونانش نیز توسط شهزاده شاهد، روحانی مذهبی انجام شد.

به نظر نمی رسد که نماینده ای کشور خارجی در مراسم تحلیف عبدالله شرکت کرده باشد و در چنین وضعیت مشخص نیست تحلیف عبدالله برای افغانستان و حکومت داری این کشور چه پیامد در پی خواهد داشت.

در حالی که دستگاه دولت تقریباً به صورت کل در اختیار غنی است اما عبدالله هم متحدان سیاسی نیرومندی دارد و قبلاً تهدید کرده بود که دستگاه های دولتی در ولایات تحت نفوذ خود را در اختیار خواهد گرفت و والیان این ولایات را از سوی خود تعیین خواهد کرد.

انتخابات ریاست جمهوری افغانستان به تاریخ ششم مهر برگزار شد. نتایج این انتخابات حدود پنج ماه بعد به تاریخ ۲۹ بهمن اعلام شد.

پیش از اعلام این نتایج، تیم انتخاباتی عبدالله بارها کمیسیون انتخابات این کشور را متهم به طرفداری از غنی کرد و اعلام کرد تا زمانی که آرائی که به نظر آن ها معتبر نیست، باطل نشود، نتیجه را نخواهند پذیرفت.

آن ها مدعی بودند که حدود ۳۰۰ هزار رای نامعتبر شامل نتایج شده است. با وجود اعتراضات مکرر حامیان این تیم، در نتیجه بازشماری ویژه که به فیصله کمیسیون رسیدگی به شکایات انتخاباتی از این آرا صورت گرفت، این آرا معتبر شناخته شد.

امریکا به برگزاری دو مراسم تحلیف در افغانستان که طی آن محمد اشرف غنی، رئیس جمهوری افغانستان و عبدالله عبدالله، رئیس اجرائی پیشین این کشور هر دو سوگند یاد کردند و اکتش نشان داده است.

مایک پومپئو، وزیر امور خارجه امریکا، با صدور بیانیه ای اعلام کرد ایالات متحده با تشکیل یک دولت موازی در افغانستان مخالف است و از حاکمیت ملی و یک پارچگی افغانستان حمایت می کند.

وزیر امور خارجه امریکا گفت کشورش برای رسیدن به یک توافق بین دو طرف این مناقشه تلاش می کند. او تاکید کرد: «ما قویا با هرگونه اقدام برای تشکیل دولت موازی و استفاده از خشونت برای حل اختلافات سیاسی مخالف هستیم.»

زلمی خلیل زاد، نماینده ویژه امریکا برای صلح افغانستان نیز در یک رشته توئیت های گفته که بیش تر هفته گذشته را تلاش کرده که رئیس جمهور محمد اشرف غنی و عبدالله عبدالله در مورد حکومت جامع و فراگیر توافق کنند. او افزوده که دو رهبر در اظهارات دیروزشان واضح کردند که برای پایان بخشیدن به بحران سیاسی، آنان برای گفت و گوها آماده اند، صلح و آشتی اولویت دارد.

خلیل زاد افزوده که اعلام رئیس جمهور غنی درباره این که فرمانی را صادر خواهد کرد تا زمینه برای تبادل شمار قابل ملاحظه زندانیان مهیا می کند و «تیم مذاکره کننده ملی با حمایت گسترده را رهبری خواهد کرد، سبب ایجاد تحرک به سوی مذاکرات بین الافغانی می گردد.»

سرانجام پس از هفته ها مذاکره و در چهارچوب توافق طالبان، امریکا و نیروهای امنیتی افغانستان، از بامداد شنبه ۲۲ فوریه - ۳ اسفند، یک دوره کاهش خشونت در این کشور آغاز خواهد شد.

این خبر از سوی جاوید فیصل، سخنگوی شورای امنیت ملی افغانستان اعلام شد و به گفته او این دوره کاهش تنش برای یک هفته ادامه خواهد داشت.

قرار است در این مدت حملات طالبان به شهرها، شاهراه های ارتباطی و پایگاه های نظامی افغان ها و امریکائی ها متوقف شود.

فیصل با اشاره به این که دولت برای عملی کردن این طرح یک هفته ای، تدابیر لازم را به اجرا گذاشته، افزود: «برنامه این است که این مرحله از روز شنبه آغاز شود و حکومت افغانستان به خاطر استفاده از این فرصت آماده گی گرفته است. امیدواریم که طالبان بر بنیاد تعهد، خشونت ها را کاهش دهند.»

زلمی خلیل زاد، نماینده ویژه ایالات متحده برای صلح افغانستان و ملا عبدالغنی برادر، مسؤول دفتر سیاسی طالبان (که خود را «امارت اسلامی افغانستان» می خواند) پس از

ایالات متحده امریکا و گروه طالبان که خود را «امارت اسلامی افغانستان» می خواند، پس از ۱۸ ماه گفتگو و کشمکش سرانجام روز شنبه ۲۹ فوریه - ۱۰ اسفند در دوحه قطر توافق نامه ای را با حضور مایک پومپئو، وزیر خارجه ایالات متحده، زلمی خلیل زاد، نماینده ویژه ایالات متحده برای صلح افغانستان و ملا عبدالغنی برادر، مسؤول دفتر سیاسی طالبان و معاون این گروه، امضاء کردند. یک منبع آگاه دولتی افغانستان می گوید ضمام و جزئیات این قرار داد از دولت افغانستان پنهان نگه داشته شده است.

روزنامه هشت صبح کابل سه شنبه ۱۳ اسفند به نقل از این منبع نوشته بود:

«از آن جایی که ساحه تطبیق محتوای موافقت نامه امریکا با طالبان، جغرافیای افغانستان است، نیاز بود جزئیات کامل این موافقت نامه با مقام های ارشد حکومت افغانستان در میان گذاشته می شد. اما با وجود این که حکومت افغانستان خواستار همه جزئیات موافقت نامه امریکا با طالبان شده است، اما دو طرف حاضر نشده اند ضمائم این موافقت نامه را حتی با رئیس جمهور کشور در میان بگذارند.»

به گفته او، این مسأله بر نگرانی های پیشین مردم و حکومت افغانستان درباره صلح با طالبان، دامن زده است. طالبان تاکنون نیمی از وسعت افغانستان را تحت کنترل خود درآورده است. این گروه هم زمان با «پیشرفت» مذاکرات به حملات خود به نیروهای امنیتی افغانستان و مردم ادامه داد و حتی دوره کوتاه «کاهش خشونت» را که قرار بود به جای آتش بس اجرا شود، نقض کرد.

حمدالله محب، مشاور امنیت ملی افغانستان دوشنبه ۱۲ اسفند، درباره محتوای توافق نامه صلح ابراز نگرانی کرده و از طالبان خواسته بود جزئیات کامل مذاکرات با ایالات متحده و پاکستان را با حکومت افغانستان در میان بگذارد. او گفته بود: «نمایندگان گروه طالبان با استفاده از امکانات پاکستانی وارد دوحه شده اند و باید برای مردم توضیح بدهند که در قبال این امکانات به پاکستان چه تعهدی سپرده اند.»

توافق «صلح» ایالات متحده با طالبان چهار بند اصلی دارد. در این توافق ایالات متحده، همان طور که در جریان مذاکرات اعلام شده بود، تعهد کرده است نیروهای نظامی خود و متحدانش را از افغانستان خارج کند و در قبال آن گروه طالبان متعهد شده است از این پس رابطه با گروه های تروریستی دیگر از جمله سازمان القاعده را قطع کرده و اجازه ندهد که از خاک افغانستان در برابر ایالات متحده و متحدانش استفاده نظامی صورت گیرد. هم چنین قرار است ناظران بین المللی بر خروج نیروهای «بیگانه» نظارت کنند. براساس بند دیگری از این توافق، گروه طالبان باید از دهم مارچ - ۲۰ اسفند برای به پای میز مذاکره بین افغان بنشینند و درباره چگونگی برقراری آتش بس، با دولت افغانستان به صورت مستقیم مذاکره کند.

اما گفته می شود توافق مذکور بندهای «محرمانه» ای نیز دارد.

مایک پومپئو، وزیر خارجه ایالات امریکا یکشنبه در مصاحبه با شبکه «سی بی اس» امریکا گفت متن توافق نامه صلح با طالبان که به کنگره ارائه خواهد شد، دو «عنصر اجرائی» دارد که به دلیل اهمیت شان برای حفاظت از نیروهای امریکائی، جزو اسناد محرمانه نظامی به شمار می روند.

روزنامه هشت صبح به نقل از مشاور امنیت ملی افغانستان، یکی از دلایل فاش نشدن ضمام این توافق نامه را «تغییر موضع طالبان» درباره فعالیت هایشان ذکر کرده است. حمدالله محب در این زمینه گفته است: «طالبان از پیش جنگ با نیروهای امنیتی افغانستان و نیروهای خارجی را جهاد عنوان می کردند، اما در معامله ای که با ایالات متحده امریکا صورت گرفته است، طالبان اعتراف کرده اند که این جنگ جهاد نه، بلکه خشونت بوده است.»

یکی از این «بندهای محرمانه» احتمالاً به آزادی پنج هزار زندانی طالبان مربوط می شود. طالبان آزادی این زندانیان را از زندان های حکومت افغانستان پیش شرط آغاز مذاکرات بین افغان و یکی از «جزئیات پنهانی توافق نامه صلح با واشنگتن» ذکر کرده است. دولت اما با استناد بر متن اعلامیه مشترک کابل و واشنگتن می گوید که ایالات متحده امریکا تنها تسهیل کننده رهائی زندانیان دو طرف است و صلاحیت تصمیم گیری درباره آزادی زندانیان طالبان را ندارد.

محمد اشرف غنی، رئیس جمهوری افغانستان یکشنبه ۱۱ اسفند رهائی زندانیان گروه طالبان را منوط به تصمیم جمعی مردم افغانستان خواند و گفت: حکومت افغانستان هیچ تعهدی برای رهائی زندانیان گروه طالبان ندارد.

از سوی مقابل، سخنگوی طالبان اعلام کرده است تا وقتی که دولت افغانستان پنج هزار نفر از شبه نظامیان طالب را که در زندان های افغانستان به سر می برند، آزاد نکند، طالبان در گفت و گوهای بین افغان شرکت نمی کنند. دولت افغانستان می گوید طالبان برای تکمیل فهرست یک هزار زندانی دست به آدم ربائی می زند.

به نظر می رسد مورد دیگری که طرفین بر سر آن توافق ندارند تعریف از «کاهش خشونت» است. اشرف غنی، در بیانیه مشترک با وزیر خارجه ایالات متحده و ینس استولتنبرگ، دبیر کل سازمان پیمان انتلانتیک شمالی (ناتو) در افغانستان، اعلام کرده بود: دوره کاهش خشونت ها ادامه خواهد یافت تا این که به یک آتش بس دائمی در سراسر کشور منجر شود. گروه طالبان اما دیروز دوشنبه اظهارات غنی را رد کرد و گفت مرحله کاهش خشونت ها پایان یافته و این گروه عملیات نظامی علیه نیروهای مسلح افغان را از سر می گیرد.

یک مقام طالبان به خبرنگار ان بی سی در پیشاور پاکستان، گفت: «شورای طالبان آتش بس هفت روزه را تصویب کرده اما تاکنون زمان آغاز آن مشخص نیست.» این منبع افزوده است که «تاریخ امضای توافق صلح هنوز قطعی نشده است. این توافق هم چنان مشکلات کوچک اما سرنوشت سازی دارد.»

او با انتقاد تلویحی از بدقولی ایالات متحده، گفت: «شما می توانید انتظار هرچیزی از امریکائی ها داشته باشید، همان طور که ما تجربیات بسیار بدی از آن ها داریم.»

اسپر که پس از پایان نشست دو روزه وزیران دفاع کشورهای عضو پیمان ناتو در بروکسل، در یک نشست خبری سخن می گفت، تاکید کرد که در جریان این نشست نظر مشورتی سایر وزراء دفاع کشورهای عضو ناتو را جویا شده و جلساتی دو جانبه و چند جانبه در مورد آن برگزار کرده است.

وزیر دفاع امریکا، هم چنین یادآور شد که مذاکره نمایندگان این کشور با طالبان مرحله به مرحله پیش خواهد رفت و در پایان هر مرحله نتایج آن مورد ارزیابی قرار می گیرد.

مایک پمپئو، وزیر امور خارجه امریکا، مارک اسپر وزیر دفاع این کشور و زلمی خلیل زاد نماینده ویژه ایالات متحده در امور صلح افغانستان در حاشیه کنفرانس امنیتی مونیخ با اشرف غنی، رئیس جمهوری افغانستان درباره توافق واشنگتن با طالبان گفت و گو کرده بودند.

مایک پمپئو، در این دیدار گفت: «بگذارید طالبان هرچه که می گویند، بگویند. از هر جایی که می گویند بگویند، اما واقعیت این است که باید آنان با تروریسم و القاعده وداع بگویند و دست از جنگ بردارند. ما حامی قوای امنیتی و دفاعی افغانستان بوده ایم، هستیم و خواهیم بود.»

اسکات میلر، فرمانده نظامیان امریکائی و نیروی مأمور ناتو در افغانستان، اسدالله خالد، سرپرست وزارت دفاع افغانستان و هارون چخانسوری، سرپرست وزارت خارجه افغانستان نیز در این دیدار حضور داشته اند.

توافق امریکا و طالبان برای کاهش سطح خشونت ها در افغانستان یکی از مراحل حصول به توافق نامه صلحی است که به موجب آن با عقب نشینی نیروهای امریکائی از این کشور همراه می شود.

هجده سال پس از حمله ۱۱ سپتامبر سال ۲۰۰۱ گروه القاعده به برج های تجارت جهانی در نیویورک که زمینه حمله انتلافی به رهبری امریکا را به افغانستان فراهم کرد، هم چنان حدود ۱۳ هزار نظامی ایالات متحده و هزاران سرباز ناتو در این کشور حضور دارند.

به گزارش خبرگزاری آسوشیتدپرس دونالد ترامپ، رئیس جمهوری امریکا با ملا عبدالغنی برادر، معاون سیاسی طالبان، تلفنی گفت و گو کرد. این نخستین بار در تاریخ امریکاست که رئیس جمهوری آن کشور با یکی از رهبران طالبان گفت و گو می کند.

ترمپ ساعتی پس از گفت و گو با ملا عبدالغنی برادر، در جمع خبرنگاران در کاخ سفید گفت: «رابطه بسیار خوبی با ملا دارم. ما امروز یک گفت و گوی طولانی خوب داشتیم. آن ها می خواهند خشونت ها را متوقف کنند. آن ها علاقمند هستند، خشونت پایان یابد. من فکر می کنم همه ما یک علاقه بسیار مشترک داریم.»
ذبیح الله مجاهد سخنگوی طالبان، شامگاه سه شنبه ۱۳ اسفند با انتشار پیامی در توئیتر تماس تلفنی ملا عبدالغنی برادر با رئیس جمهوری امریکا را تأیید کرد.

طالبان افغانستان نیز در بیانیه ای اعلام کردند گفت و گوی رئیس جمهوری امریکا با رئیس دفتر سیاسی طالبان در مجموع ۳۵ دقیقه به طول انجامید. هنگام این تماس تلفنی گروهی از اعضای هیات مذاکره کننده طالبان در دوحه قطر و هم چنین زلمی خلیل زاد، نماینده ویژه امریکا در امور افغانستان حضور داشتند. بر همین اساس رئیس دفتر سیاسی طالبان به ترمپ گفت:

«آقای رئیس جمهور، در مورد خروج نیروهای خارجی از افغانستان اقدامات قاطع انجام دهید و به کسی اجازه ندهید اقدامی را انجام دهد که شرایط توافق را نقض می کند، در این صورت ما رابطه مثبتی با هم خواهیم داشت.»
امریکا و گروه طالبان پس از ۱۸ ماه گفت و گو شنبه ۲۹ فوریه - ۱۰ اسفند در دوحه قطر توافق نامه ای را امضاء کردند که خروج سربازان امریکائی از افغانستان را تضمین می کند. یک منبع آگاه دولتی افغانستان روز گذشته گفته بود ضmann و جزئیات این قرارداد از دولت افغانستان پنهان نگه داشته شده است.

آسوشیتدپرس، اعلام کرد که امریکا پیش نویس قطع نامه ای را برای ارائه به شورای امنیت سازمان ملل تهیه کرده است تا حمایت سازمان ملل از توافق نامه این کشور با طالبان را به دست آورد. در این پیش نویس از مذاکرات طرف های افغان براساس حمایت از حقوق همه افغان ها، از جمله زنان تاکید شده است.

به گزارش آسوشیتدپرس، امریکا به دنبال آن است که شورای امنیت سازمان ملل از توافق نامه صلح جنجالی که با طالبان امضاء کرد، با هدف پایان دادن به طولانی ترین جنگ امریکا و بازگرداندن سربازان امریکائی از افغانستان، حمایت کند.

آسوشیتدپرس نوشته است که پیش نویس قطع نامه امریکا برای شورای امنیت عصر پنجشنبه ۱۵ اسفند - ۵ مارچ به دست این خبرگزاری رسیده است.

پیش نویس قطع نامه امریکا به شورای امنیت از «پشتیبانی پایدار» سازمان ملل و شرکای بین المللی در تلاش برای صلح، از جمله برگزاری «مذاکرات بین افغان ها برای دست یابی به یک توافق سیاسی و آتشبس دائمی و جامع» استقبال می کند.

این پیش نویس، هم چنین می افزاید که «هرگونه توافق سیاسی باید از حقوق همه افغان ها، از جمله زنان، جوانان و اقلیت ها حمایت کند.» تاکید بر این موضوع افزون بر طرح اولیه اعضای شورای امنیت است که خواهان تضمین حقوق زنان افغان و عدم بازگشت طالبان به اقدامات قبلی خود، از جمله منع زنان از تحصیل و کار، شده بودند.

براساس توافق نامه امریکا و طالبان، قرار است مذاکرات صلح بین طرف های متخاصم افغان از سهشنبه ۲۰ اسفند - ۱۰ مارچ، آغاز شود.

شورای امنیت بنا به درخواست روسیه روز جمعه مشاوره پشت درهای بسته درباره پیش نویس قطع نامه را ترتیب داده است.

پیش نویس قطع نامه، هم چنین از قصد دولت افغانستان و طالبان برای پیگیری اقدامات اعتماد سازی بیش تر به منظور ایجاد شرایطی برای مذاکره استقبال می کند و خواستار کاهش بیش تر خشونت ها و پشتیبانی بین المللی از افغانستان پیش از توافق آتش بس است.

در این پیش نویس، از آمادگی شورای امنیت برای بازنگری در تحریم ها علیه افراد و گروه ها پس از شروع مذاکرات بین افغان ها «به منظور حمایت از روند صلح» سخن رفته و تاکید شده است که اقدامات طالبان در کاهش خشونت و پیش برد مذاکرات بر بررسی این روند تاثیر خواهد گذاشت.

پیش نویس قطع نامه امریکا خواست مردم افغانستان برای برقراری صلح پایدار و پایان دادن به جنگ را به رسمیت می شناسد و این که «یک صلح پایدار تنها با یک روند صلح تحت رهبری افغان ها و متعلق به افغانستان حاصل می شود.»

بر اساس توافق امریکا با طالبان در دوحه قطر، در مذاکرات بین افغان با نمایندگان دولت می بایست موضوعاتی مانند حقوق زنان، آزادی بیان و سرنوشت هزاران نیروی مسلح در بین دو طرف متخاصم به بحث و گفت و گو گذاشته شود. اما ظاهراً دولت افغانستان موفق نشد یک جبهه واحد در برابر طالبان تشکیل دهد.

غنی شنبه ۱۷ اسفند گفت که هیئت مذاکره کننده برای گفت و گو با طالبان تا ۲۰ اسفند آماده می شود. به گفته او، یک هیات از سوی شورای عالی صلح برای مذاکره با طالبان انتخاب خواهد شد.

مشکل دیگر برای آغاز گفت و گوها، ۵ هزار زندانی طالبان در زندان های افغانستان است. در توافق نامه آوردن صلح میان امریکا و طالبان بر آزادی این زندانی ها تاکید شده است. حکومت افغانستان، اما گفته که آزادی زندانیان طالبان

به عنوان پیش شرط مذاکره را نمی پذیرد. او اما پیش تر به صورت یک طرفه و برای نشان دادن آن چه که خودش «حسن نیت» خواند، یک هزار زندانی طالبان را آزاد کرد.

طالبان پیش از این گفته بود که حکومت افغانستان را به رسمیت نمی شناسد.

نتایج یک نظرخواهی که از سوی روزنامه هشت صبح افغانستان منتشر شد هم بیانگر مخالفت ۸۶ درصد پاسخ گویان با آزادی زندانی های طالبان پیش از مذاکره است.

این گروه جمعه ۶ اسفند به روستای «خواجه نور» در ولایت هرات حمله کرد و هفت غیرنظامی را کشت. تنها دو روز پس از امضای توافق در دوحه، پایتخت قطر هم امریکا یک پایگاه طالبان را هدف حمله قرار داد.

پس از توافق امریکا و طالبان با هدف آوردن صلح به افغانستان پس از توافق امریکا و طالبان با هدف آوردن صلح به افغانستان، و سه روز قبل از گفت و گوها میان طالبان و حکومت افغانستان، در حملات دو روز پیاپی اما ۳۹ تن در کابل و هرات کشته شدند.

جمعه ۱۶ اسفند مراسم یادبود عبدالعلی مزاری در کابل هدف حمله قرار گرفت. ۳۲ تن کشته و ۱۸ تن زخمی شدند. داعش مسئولیت این حمله را بر عهده گرفته است.

عصر جمعه ۱۶ اسفند در هرات، جنگجویان طالب به روستای «خواجه نور» حمله کردند. جیلانی فرهاد، سخنگوی والی هرات شنبه ۱۷ اسفند حمله به این روستا را تأیید کرد و گفت که در جریان این حمله هفت تن کشته شدند. همه کشته شدگان غیرنظامی بودند.

به گفته او، ۱۷ تن هم در جریان این حمله زخمی شدند. همه آن ها نیز غیرنظامی بودند. فرهاد در باره عاملان این حمله چیزی نگفت اما والی هرات در یک بیانیه مطبوعاتی، حمله را به طالبان نسبت داد و آن را «جنایت ضد بشری» و «غیراسلامی» خواند.

طالبان تا به حال واکنشی به این بیانیه نشان نداده است.

در حالی که گروه های سیاسی و حکومت افغانستان خود را برای آغاز گفت و گوها با طالبان آماده می کردند، خشونت ها در این کشور متوقف نشده است. جمعه ۱۶ اسفند مراسم بزرگ داشت «عبدالعلی مزاری» که حکومت افغانستان به او لقب «شهید وحدت ملی» داده است، در کابل به خون کشیده شد. شاخه خراسان داعش مسئولیت این حمله را بر عهده گرفته است.

به گزارش روزنامه هشت صبح افغانستان، مهاجمان مسلح هنگام سخنرانی محمد کریم خلیلی، رئیس شورای صلح، حاضران را به رگبار بستند. ۳۲ تن را کشتند و ۸۱ تن دیگر از جمله ۷ زن و یک کودک را زخمی کردند.

عبدالله عبدالله، ریاست اجرایی دولت افغانستان هم در این مراسم حاضر بود اما جان سالم به در برد. علاوه بر او محمد محقق، معاون دوم ریاست اجرایی، محمد کریم خلیلی، رئیس شورای عالی صلح، حامد کرزی رئیس جمهور پیشین و چندین مقام فعلی و پیشین افغانستان نیز در مراسم حضور داشتند.

نیروهای امنیتی افغانستان پس از چند ساعت درگیری سرانجام دو فرد مهاجم را از پای درآوردند.

طالبان در همان نخستین ساعت دست داشتن در این حمله را رد کرد. ارگ ریاست جمهوری افغانستان هم با صدور بیانیه ای آن را «تروریستی» و «جنایت علیه بشریت» خواند.

یک روز پس از جمعه خونین افغانستان، نتایج یک نظرسنجی منتشر شد که نشان دهنده مخالفت شهروندان با آزادی زندانیان طالب است. امریکا و طالبان توافق کرده بودند که ۵ هزار زندانی طالبان پیش از آغاز مذاکرات گروه های افغانستانی آزاد شوند.

۸۷ درصد پاسخ گویان به یک نظرخواهی که از سوی روزنامه هشت صبح انجام شد، با این بند از توافق مخالفت و گزینه «زندانیان طالب پس از مذاکرات آزاد شوند» را انتخاب کرده اند. تنها ۱۳ درصد گفته اند که با آزادی زندانیان طالب پیش از مذاکرات موافق هستند.

براساس اعلام شورای عالی امنیت ملی افغانستان، ۱۲ هزار تا ۱۵ هزار عضو طالبان در زندان های افغانستان نگه داری می شوند.

نیروهای امریکای چهارشنبه ۴ مارچ - ۱۴ اسفند برای اولین بار بعد از حصول توافق صلح با طالبان در دوحه قطر، مواضع ستیزه جویان طالبان در ولایت هلمند در جنوب افغانستان را بمباران کردند. سخنگوی نیروهای امریکا در افغانستان، اعلام کرد این حمله، نخستین «حمله دفاعی» نیروهای ایالات متحده به طالبان در ۱۱ روز گذشته است.

به گزارش خبرگزاری رویترز، سرهنگ سانی لگت، سخنگوی نیروهای امریکا در افغانستان، در توییتر نوشت ستیزه جویانی که در این حمله هوایی هدف قرار گرفتند، حملات شدیدی به یک قرارگاه نیروهای امنیتی افغانستان انجام می دادند. به گفته سخنگوی نیروهای امریکا در افغانستان، طالبان تنها در روز سه شنبه ۴۳ بار به قرارگاه نیروهای امنیتی افغانستان حمله کرده بودند.

به گفته سانی لگت، این نخستین «حمله دفاعی» نیروهای ایالات متحده به طالبان در ۱۱ روز گذشته است. سخنگوی نیروهای امریکا در افغانستان در ادامه این نوشته از گروه طالبان خواست دست از حملات بی جا به نیروهای امنیتی افغانستان بردارد و به تعهدات خود در توافق نامه صلح با امریکا در دوحه پایبند بماند. سانی تگ نوشت:

«ما به صلح متعهد هستیم. در عین حال ما مسئولیت داریم از همکاران خود، نیروهای افغان، دفاع کنیم. افغان ها و امریکا توافق را رعایت کرده اند، به نظر می رسد طالبان قصد مخالفت دارند و خواست مردم را برای صلح ندیده می گیرند.»

طالبان تاکنون درباره حملات مکرر به نیروهای امنیتی افغانستان در ولایت هلمند، سکوت کرده است. وزارت دفاع افغانستان، هم چنین حمله به یک پایگاه ارتش آن کشور در شهر قندوز را تأیید کرد و گفت که در آن حمله هفت نفر از نظامیان افغان کشته شدند.

وزارت امور داخله افغانستان، اعلام کرد که گروه طالبان در یک شبانه روز ۳۳ حمله را علیه نیروهای امنیتی در ۱۶ ولایت اجرا کرده است که در نتیجه آن شش غیرنظامی کشته شده و ۱۴ غیرنظامی دیگر زخمی شده اند. در حمله متقابل نیروهای دولتی هشت عضو گروه طالبان کشته شده اند. توافق طالبان با امریکا بر اساس کاهش خشونت ها شکل گرفته است. توقف کامل خشونت ها به گفت و گوهای بین افغان موکول شده است.

محمدشرف غنی، صبح چهارشنبه گذشته در چارچوب دیدارهایی که با افشار مختلف مردم برای درک خواسته های آنان از مذاکرات بین افغان انجام می دهد پس از دیدار با گروهی از جوانان در تازه ترین اظهاراتش در مورد روند صلح گفت قانون اساسی خط قرمز جمهوری اسلامی افغانستان در مذاکره با گروه طالبان است.

غنی تأکید کرد که به عنوان رئیس جمهوری افغانستان، صلاحیت و حق ندارد که حتی یک وجب از منافع ملی کشور بگذرد.

برخی گروه های خارجی مختلف طالبان:

بر اساس برخی پژوهش ها، شمار جنگ جویان طالب در افغانستان از ۶۰ هزار تا ۱۰۰ هزار تن تخمین زده می شود که از هر سه طالب یک جنگ جوی آن شهروند خارجی است. بیشترین جنگ جویان این گروه را در میان خارجیان، پاکستانیان و پس از آنان پیکارجویان کشورهای آسیای میانه تشکیل می دهند. جنگ جویان اروپائی تعدادشان انگشت شمار است.

اما تعداد جنگ جویان طالب در حال تغییر است. چرا که در فصل سرما از شمار این جنگ جویان کاسته می شود و در بهار و تابستان که فصل جنگ افغانستان است و با تعطیلی های مدارس دینی در پاکستان، شمار این جنگ جویان به بالاترین رقم در میدان های نبرد می رسد. یک شمار جنگ جویان خارجی طالبان، تنها برای پیش برد عملیات ها از پاکستان به افغانستان می آیند و با پایان مأموریت به پناه گه هایشان برمی گردند.

لورینس سیلین، نظامی ارشد بازنشسته امریکائی، گفته که پاکستانیان به مثابه بازوان پر قدرت طالبان در جنگ افغانستان، عمل کرده اند و این نبرد ریشه از پاکستان و از مدرسه های دینی این کشور، می گیرد. سیلین، در جنگ های عراق، افغانستان و در جنوب آفریقا نیز، تجربه مأموریت های پیچیده را داشته است.

یافته های این نظامی کهنه کار امریکائی از جنگ افغانستان، نشان می دهند که نظامیان پاکستانی نقش مهمی در این جنگ داشته اند و از طالبان هم چون نیروهای نیابتی، استفاده برده اند.

لورینس سیلین می گوید: «طالبان» همه شان افغان نیستند. معمول خارجی ها از پاکستان به افغانستان می آیند.» در این پژوهش، هر گروه هراس افکن خارجی در افغانستان، جداگانه مرد بررسی قرار گرفته شده است. در جنگ این کشور، ۲۰ گروه هراس افکن خارجی و از ۱۸ کشور با طالبان و داعش، حضور دارند. بزرگترین شمار این جنگ جویان اعضای گروه هائی است که از دیرزمانی در افغانستان آشنائی و نقش داشته اند؛ گروه هائی وابسته به القاعده از زمان جهاد و پس از آن تا حکومت طالبان «۲۰۰۱» و در ۱۸ سال آخر.

جنگ جویان خارجی در افغانستان، نقش های اساسی در بالا بردن مهارت های جنگی و استخباراتی، آموزش های نظامی، ساخت و ساز بمب ها و مین ها به طالبان داشته اند.

برخی از فرماندهان ارشد پیشین طالبان نیز، در این گزارش پذیرفته اند که جنگ جویان خارجی نقش گسترده در میدان های جنگ افغانستان در کنار طالبان داشته اند. یک فرمانده پیشین طالبان که می خواهد نامی از او در این گزارش برده نشود، می گوید که پاکستانیان نقش سازنده در این جنگ داشته اند. این فرمانده پیشین طالبان که رابطه

نزدیکی با دفتر سیاسی طالبان در قطر نیز دارد، می‌گوید که با داغ شدن گفت و گوهای صلح میان امریکائیان و طالبان، جنگ جویان خارجی از این کار ناخشنود شده‌اند.

این فرمانده پیشین طالبان، نقش رهبری کننده در چند جبهه جنگ افغانستان از سال ۱۹۹۶ تا ۲۰۰۱ میلادی و پس از آن تا سال ۲۰۰۴ میلادی تا هنگامی که به دلایل نامعلومی در پاکستان بازداشت شد، در کنار طالبان بر ضد نیروهای خارجی و دولت افغانستان داشت. این مرد، نزدیک به پنج سال تا ۲۰۰۹ میلادی، در بند نیروهای امریکائی در افغانستان بود و اما با سپرده شدنش به دولت افغانستان، از سوی حامد کرزی رئیس‌جمهور پیشین افغانستان، با چند فرمانده دیگر طالبان آزاد شد.

این فرمانده پیشین گروه طالبان، می‌گوید: «طالبان افغان با طالبان پاکستانی و دیگر خارجی‌ها یک رابطه بسیار نزدیک داشته‌اند، اکنون اما، بعضی از آنان با داعش پیوسته‌اند.»

توماس نیز، پیشینه فعالیت در پاکستان و با شبکه حقانی، دارد. این مرد المانی، پس از آشنائی با گروه طالبان در پاکستان، به هلمند آمده بود. شبکه حقانی از خطرناک‌ترین گروه‌های هراس افکن شناخته شده است که خونین‌ترین حمله‌ها را در افغانستان، داشته است.

اداره پولیس جنائی المان در پایان سال ۲۰۱۴ میلادی، در رابطه با این مرد هشدار داده بود. نماینده‌گی ملل متحد در کابل، تهدیدهای برخاسته از توماس را هم همگانی ساخته بود که: توماس ک، یک شهروند المانی حمله‌ای را در کابل، بر علیه یک نهاد بین‌المللی، طرح ریزی کرده است.»

بر اساس پژوهش‌ها، در سرتاسر پاکستان، بیش از ۱۵۰ هزار مدرسه دینی فعالیت می‌کند. بیش‌تر این مدرسه‌ها زیر نام تعلیمات اسلامی، مشغول تدریس بنیادگرایی و گسترش خشونت‌ها هستند و از این میان، تنها ۲۵ هزار مدرسه به‌گونه رسمی در این کشور، ثبت شده است. در بیش از ۲۵۰۰ مدرسه در پاکستان بیش‌تر کسانی آموزش می‌بینند که به جنگ افغانستان فرستاده می‌شوند.

در این مدرسه‌ها، ۵۱ گروه مذهبی نقش برجسته در ترویج جنگ طلبی دارند. گروه‌هایی که با تعطیلی‌های بهاری و تابستانی این مدرسه‌ها، شاگردان خود را هم چون سرباز، به میدان‌های جنگ افغانستان می‌فرستند.

در جنگ‌هایی که باعث سقوط شهر غزنی در اکتبر ۲۰۱۸ میلادی شد، اجساد زیادی از جنگ جویان پاکستانی در میدان‌های نبرد ماندند. منابع ما از کشته شدن چهل پاکستانی در این جنگ، پرده برداشته‌اند.

حکومت اسلامی ایران نیز هم‌زمان یک جنگ پیچیده استخباراتی را در جنوب و غرب افغانستان به ویژه در هلمند، راه انداخته است. بخشی از مشکل جدی ایران بر سر آب دریای هلمند بوده است؛ چیزی که سالانه بین ۲/۵ تا ۳ میلیارد مترمکعب آب دریای هیرمند، به ایران سرازیر می‌شده است. اما با ایجاد بندهای آب‌گردان در مسیر دریاهایی که آب آن‌ها به ایران می‌رفت، کم‌آبی در بخش‌هایی از شرق ایران به بار آمده است.

مایک مارتین، افسر پیشین بریتانیایی در هلمند می‌گوید که جنگ جویان ایرانی به‌گونه مستقیم در میدان‌های جنگ هلمند فعال نبوده‌اند و اما ایران دربرآورده شدن اهداف‌اش از طالبان استفاده می‌برده است. این نظامی‌کهنه‌کار بریتانیایی، بر این باور است که ایران با فراهم ساختن پول و جنگ‌افزار به طالبان، جنگ افروزی می‌کرده است و مانع فعالیت بند کجکی نیز در هلمند می‌شده است.

مایک مارتین می‌گوید: «در هلمند کارمندان استخباراتی ایران، بسیار فعال بوده‌اند. مأموران استخباراتی ایران، در واقع هر دو ماه یک بار می‌آمدند. آنان در ولسوالی‌های کجکی، گرمسیر، نوزاد، واشیر و در مارجه ظاهر می‌شدند.»

در مسیر رودخانه هیرمند، فعالیت های طالبان گسترده است. منابع آگاه در وزارت انرژی و آب افغانستان می گویند که آب رودخانه هیرمند، از عوامل مهمی بوده است که ایران همواره می خواسته است تا با پشتیبانی از گروه طالبان، مانع ایجاد بندهای آب گردان در خاک افغانستان در این مسیر شود.

در سال ۲۰۱۷ میلادی، در نشست تهران نیز مقام های ارشد ایرانی، به هیات افغانستان هشدار می دهند که اگر کابل به خواست تهران در پیوند به آب هیرمند موافقت نکند، ایران به زبان دیگری با افغانستان حرف خواهد زد. منابعی از این نشست پرده برمی دارند که مقام های ایرانی، هیات افغانستان را که در راس آن یک عضو ارشد شورای امنیت ملی افغانستان بود، تهدید می کنند که اگر حکومت افغانستان در این زمینه همکاری نکند، ایران برای برآورده شدن اهداف اش بر سر آب، با طالبان کنار خواهد آمد.

وزیر پیشین انرژی و آب افغانستان، که اکنون مشاور ارشد دکتر عبدالله، رئیس اجرائیه حکومت افغانستان است، در این گزارش، ایران را تهدید جدی در برابر منابع آبی کشور برمی شمارد.

علی احمد عثمانی، وزیر پیشین انرژی و آب افغانستان؛ «فشارهای نظامی و سیاسی بر حکومت ما تحمیل می شد. در یکی از مذاکرات ابزار نگر در تهران میان ایران و افغانستان، هیات ما توسط مذاکره کننده ایرانی تهدید شده بود. جانب ایران گفته بود که اگر در بخش آب با ما توافق نکنید، ما ناگزیر هستیم که با طالبان همکاری کنیم، به خاطری که حکومت آینده را تشکیل می دهند.»

در معاهده سال ۱۳۵۱ هجری خورشیدی، حق آبه ایران از هیرمند ۸۲۰ میلیون متر مکعب آب در سال مشخص است و اما تا ۳ میلیارد متر مکعب آب نیز در سال ایران از آب هیرمند، استفاده برده است. در سال های پسین، اما، ساخت و ساز بندهای آب گردان در خاک افغانستان، ایران را سخت به چالش گرفته است. از همین رو، ایران دست به کارهایی می زده است تا مانع این سدها شود.

در ماه سپتامبر سال ۲۰۱۹ میلادی، یک ایرانی عضو مهم طالبان به نام علی رضا، در ولسوالی گرزویان ولایت فاریاب، در یک عملیات ویژه کوماندوهای افغانستان، همراه با شش تن از فرماندهان طالبان در فاریاب کشته شدند.

نقیب الله فایق، والی فاریاب، می گوید که نقش ایران در ولایت فاریاب گسترده است زیرا از هر دو خانواده در این ولایت، یک یا دو تن از اعضای آنان برای کار به ایران رفته اند و ایران از این مهاجران برای سود جستن و برای رسیدن به اهدافش در بخش هایی از شمال افغانستان استفاده می کند و هر از گاهی آنان را وادار می سازد تا به میدان های جنگ طالبان نیز بروند.

والی فاریاب می گوید: «طالبان ایرانی برای آموزش و مشورت دهی به این ولایت می آیند. ایرانی ها هر از گاهی در برنامه های مشورتی و نظامی طالبان شرکت می کنند. ایرانی ها روابط مستحکم با شیخ مطیع الله، مسؤل پنج ولایت جوزجان، فاریاب، سرپل، غور و بادغیس دارند. اطلاعات دقیق ما نشان می دهند که این افراد جنگ جویان عادی نیستند.»

افغانستان در نزدیک به نیم قرن اخیر، چندین دوره جنگ را پشت سر گذاشته است. آخرین دوره که با سقوط حاکمیت طالبان آغاز شد، حدود هفده سال را در بر می گیرد، هنوز نیز ادامه دارد و هیچ امیدی برای پایان آن در آینده نزدیک نیز وجود ندارد.

زمینه های مختلف داخلی برای ادامه جنگ های افغانستان وجود دارد. همین زمینه ها سبب شده اند که سازمان های اطلاعاتی خارجی، گروه های تروریستی و دشمنان افغانستان به راحتی بتوانند آتش جنگ را در این کشور شعله ور

سازند و از میان افغان ها سربازگیری کنند. روشن است که بدون زمینه های داخلی، امکان اشغال گری و شعله ور نگه داشتن آتش جنگ داخلی برای دهه های طولانی امکان پذیر نیست.

واقعیت دیگر جنگ افغانستان، موضوع جنگ به مثابه تجارت است. جنگ افغانستان با مسایلی چون مواد مخدر، تجارت سلاح، فساد اداری، قاچاق انسان و ... گره خورده است. این واقعیت که جنگ طالبان و گروه های تروریستی با افغانستان تنها بر اساس مسایل ایدئولوژیکی نیست، از دید مردم پنهان می شود. طالبان و دیگران چنین وانمود می کنند که جنگ با دولت افغانستان بر سر مسایل ایدئولوژیکی است، در حالی که هیچ نشانه جدی از چنین ادعائی، عملاً قابل اثبات نیست. اگر تجارت اسلحه، قاچاق و کشت مواد مخدر، فساد اداری حاصل از وجود جنگ و ... نباشد، ادامه جنگ غیر قابل انتظار است. جنگ برای بسیاری ها سودآور بوده و سرمایه های هنگفتی برایشان به ارمغان آورده است.

دادن اطلاعات دروغ و نادرست و آمارهای متناقض نیز واقعیت دیگری از جنگ افغانستان است. بارها این مسأله مورد بحث قرار گرفته است که اگر شمار افراد طالبان چیزی در حدود ۲۵ الی ۵۰ هزار نفر (بر اساس آمارهای مختلف) است، نیروهای نظامی افغانستان در مقابل آن ها عددی بسیار بزرگ به شمار می روند، علاوه بر ده ها هزار نیروی بین المللی که سال ها در کنار آن ها جنگیده اند. از سوئی تجهیزات و امکانات استخباراتی نیز غیر قابل مقایسه با آن چه طالبان دارد، می باشد.

نهایتاً در ادامه توافق امریکا با گروه اسلامی طالبان، نیروهای امریکائی از افغانستان خارج خواهند شد. بی تردید این وضع به تضعیف دولت مرکزی افغانستان منجر خواهد شد تا آن جا که شاید گروه طالبان را بار دیگر به قدرت برسد.

دونالد ترمپ، رئیس جمهور امریکا، روز جمعه ششم مارچ، به خبرنگاران گفت: «قرار نیست چنین وضعی پیش بیاید، اما شاید هم پیش بیاید.»

ترمپ در توجیه دیدگاه خود توضیح داد: «هر کشوری باید به وضع خودش برسد. فقط تا مدت معینی می توان به دیگران کمک کرد.»

اظهارات ترمپ تنها یک هفته پس از امضای توافق میان دولت امریکا و گروه اسلامی طالبان در دوحه، پایتخت قطر، بیان می شود.

هدف توافق نامه میان امریکا و طالبان، ظاهراً برقراری صلح و ثبات پایدار در افغانستان اعلام شده است. امریکا قصد دارد خروج نیروهای خود از خاک افغانستان را شروع کند.

در مرحله نخست، امریکا در ماه های آینده شمار نیروهای خود را از ۱۳ هزار نفر به ۸۶۰۰ نفر کاهش خواهد داد. در برابر گروه طالبان متعهد شده است که با گروه های تروریستی مانند شبکه القاعده و «خلافت اسلامی» (داعش) مبارزه کند و با دولت مرکزی افغانستان وارد مذاکرات صلح شود.

دولت کنونی افغانستان ناخرسندی خود را از برخی از مواد توافق نامه دوحه، مانند آزادی پنج هزار نفر از زندانیان طالبان، اعلام کرده است.

همان طور که در بالا نیز اشاره کردیم از زمان امضای این توافق نامه، حملاتی از جانب طالبان صورت گرفته است. در گزارش های اداره بازرسی ایالات متحده برای بازسازی افغانستان، آمده است که طالبان در ربع آخر سال ۲۰۱۹ نزدیک به ۸۰۲۴ حمله بر نیروهای دولتی افغانستان انجام داده است که نسبت به زمان مشابه در سال گذشته ۱۷ درصد افزایش را نشان می دهد.

اگر دولت افغانستان و گروه طالبان به توافق نرسند احتمال دارد که این کشور بیش از پیش به سوی تجزیه به حرکت در آید و داتشن دو رییس جمهور یعنی دو دولت در حاکمیت افغانستان نیز می تواند نشانه های اولیه این تجربه باشد!

امپراتوری بریتانیا به افغانستان در سال ۱۸۳۹ در چارچوب «بازی بزرگ» نیرو فرستاد. بریتانیا هراس داشت که روسیه افغانستان را اشغال خواهد کرد و در سرحد با هند «مروارید تاج و تخت بریتانیا» قرار خواهد گرفت. با پیش گیری از این حوادث، آن ها کابل را اشغال کردند و دوست محمد خان امیر افغانستان را سرنگون ساختند و به جای او دست نشانده خود شاه شجاع درانی را به قدرت رساندند. وقتی که در موج مقاومت سرسختانه اقوام که بخش اعظم آن ها از طرفداران اکبرخان پسر دوست محمد خان بودند، مواضع آن ها متزلزل شدند و عقب نشینی کردند. ولی هنگام عقب نشینی همه کشته شدند و فقط برآیدن خود را نیم جان به جلال آباد رساند و دوست محمد خان دوباره کابل را تصرف کرد.

اتحاد شوروی همان اشتباه را مرتکب شد. شوروی بعد از کودتای داخلی در کشور به افغانستان نیرو فرستاد. حکومت شوروی از حفیظ الله امین هراس داشت که قدرت را بعد از قتل تره کی (رهبر کودتای آوریل سال ۱۹۷۸) به دست گرفت. در دسامبر سال ۱۹۷۹ لیونید بریژنف به افغانستان نیرو فرستاد. اتحاد شوروی کودتای نو راه اندازی کردند، امین را به قتل رساندند و ببرک کارمل وفادار به مسکو را به قدرت رساند. امریکاییان بعد از شکست در جنگ ویتنام و انقلاب سال ۱۹۷۹ ایران، امکان خوب در مداخله شوروی در افغانستان مشاهده کردند. آن ها حمایت از مجاهدین آغاز کردند که هم با حکومت و هم با حامیان شوروی مبارزه می کردند. پاکستان و عربستان سعودی از مجاهدین حمایت می کردند. بعد از گذشت ده سال حکومت شوروی درک کرد که مواضع نیروهای اشغال گر آن ها متزلزل شده و عقب نشینی نمودند.

تهاجم و لشکرکشی اتحاد جماهیر شوروی به افغانستان، باعث گردید تا اکثر کشورهای روابط دیپلماتیک شان را با افغانستان قطع کنند، راه های ترانزیت به روی افغانستان بسته شد. اقتصاد و تجارت افغانستان به رکود مواجه گردید، اختلافات درون حزبی بین اعضای حزب دموکراتیک، یعنی خلق و پرچم به اوج رسید و کودتاهای درون حزبی و نیز کودتاهای سیاسی آغاز شد. جنگ داخلی آغاز و جبهات متعدد جنگی علیه دولت در اکثر نقاط افغانستان به فعالیت های نظامی آغاز کردند که همه این عوامل به بی ثباتی و تداوم نیافتن حکومت انجامید.

سرانجام داکتر نجیب الله مشی مصالحه «ملی» را اعلان و در صدد آشتی ملی و تحکیم سیاسی دست به تلاش های سیاسی زد که مخالفان حکومت آن را نپذیرفتند و بالاخره حکومت نجیب مطابق تعهدات سازمان ملل، از قدرت کنار رفت.

اما باز هم پروسه صلح و آشتی ملی با ناکامی مواجه شد. گروه های مسلح بدون هم آهنگی از احزاب مختلف جهادی داخل شهر کابل شدند و پروسه ملل متحد مختل شد، جنگ های داخلی و تنظیمی در داخل شهر کابل با تلفات انسانی پایتخت افغانستان را مخروبه ساخت.

صدها هزار انسان جان باختند، بی ثباتی و بحران شدید سیاسی سراسر کشور را فرا گرفت. در ولایت ها، جنگ های شدیدی آغاز گردید و حکومت ربانی بعد از پنج سال توسط طالبان سقوط کرد.

طالبان بعد از تصرف کابل، در صدد حاکمیت سراسری در افغانستان شد که با مشکلات و جنگ ها در شمال کشور مواجه شدند و هم حکومت طالبان توسط اکثر کشورهای جهان به رسمیت شناخته نشد و از نگاه روابط بین الملل در انزوای سیاسی قرار گرفت.

سیاست سخت گیرانه طالبان، نبود روابط با جهان و نیز حوادث یازدهم سپتامبر، حکومت طالبان را در یک تنگنای بزرگ سیاسی و نظامی قرار داد و سرانجام طبق قرار شورای امنیت سازمان ملل و حملات هوایی ائتلاف بین المللی به رهبری امریکا، حکومت طالبان به سقوط مواجه گردید.

تشکیل اداره موقت به مدیریت حامد کرزی، ایجاد حکومت انتقالی و انتخابات ریاست جمهوری، پارلمانی و شوراهای ولایتی صورت گرفت، موجودیت بالاتر از صدها هزار سرباز خارجی در آیساف و ناتو از کشورهای مختلف جهان ایجاد فضای باز سیاسی، آزادی مطبوعات، تشکیل کمیسیون های جداگانه، تدوین قانونی اساسی، آزادی احزاب و سایر موارد از جمله دست آوردهای حکومت جدید به حساب می آید.

اما نبود یک قدرت مستقل داخلی از شخصیت ها گرفته تا احزاب سیاسی با سلیقه های قبیله ای و هم چنان مداخله کشورهای مختلف در امور داخلی افغانستان، ایجاد پایگاه های تروریستی در کشورهای هم جوار، فساد گسترده اداری، ارزش دادن به منافع شخصی و حزبی نسبت به منافع عمومی کشور، حملات انفجاری و انتحاری ایجاد پناه گاه ها از سوی مخالفان دولت، فرار میلیون ها شهروند و هزاران متخصص و نسل جوان از کشور، همه از جمله عوامل نبود ثبات و تداوم نیافتن نظام سیاسی در افغانستان به شمار می آیند.

امروز هم کمابیش همان سناریوهای سیاه سابق در حال تکرار شدن هستند. روزگاری امریکا طالبان را سرنگون کرد و افغانستان را اشغال نمود و اکنون امریکا در تلاش است مجددا طالبان را در افغانستان به قدرت برساند.

در ۱۴ سپتامبر ۲۰۰۱، سه روز پس از حملات یازدهم سپتامبر، رئیس جمهور «جورج دبلیو بوش» در حالی که داشت در «کلیسای ملی» در واشنگتن دی سی سخنرانی می کرد، گفت: «فقط سه روز این وقایع برداشته شود، امریکائی ها هنوز از تاریخ فاصله ندارند. پس مسؤلیت ما در قبال تاریخ کاملا واضح است: پاسخ دادن به این حملات و رهاندن جهان از شر شیطان.»

در روز سخنرانی بوش در کلیسای جامع واشنگتن، سنا برای اجازه ای استفاده از نیروی نظامی برای پاسخ دادن به حملات یازدهم سپتامبر، ۹۸ رای موافق و مجلس نمایندگان ۴۲۰ رای موافق دادند. طرح بوش در سنا رای مخالف نداشت و در مجلس نمایندگان فقط یک رای مخالف داشت.

تروریست هایی که «مرکز تجارت جهانی» و «پنتاگون» را هدف قرار داده بودند در المان و «فلوریدا» آماده شده بودند، اما زمین بازی القاعده افغانستان بود. وقتی امریکا از رهبران طالبان، حاکمان وقت افغانستان، خواستار بن لادن شد، طالبان خواهان اثبات دست داشتن بن لادن در حملات یازدهم سپتامبر شدند. ولی مقامات واشنگتن این درخواست طالبان را رد کردند. بوش «زنده یا مرده» بن لادن را می خواست. سایر ملل «یا با ما بودند یا علیه ما.» اما به هر حال

معلوم نبود که طالبان می‌توانند بن لادن را به امریکا تحویل دهند یا خیر. بن لادن تا آن زمان به پاکستان گریخته بود، جایی که در نهایت پیدا و کشته شد.

مقامات واشنگتن فکر کردند که اگر نمی‌توانند به بن لادن حمله کنند، طالبان در دسترس است. در ۷ اکتبر ۲۰۰۱، ایالات متحده بمباران افغانستان را آغاز کرد. پس از دو ماه از آغاز «عملیات آزادی پایدار» حکومت طالبان سرنگون شد، اما بسیاری از جنگ جویان طالبان و القاعده و هم‌چنین فرماندهان ارشد طالبان به پاکستان گریختند. پاکستان تلاش چندانی برای دست‌گیری آن‌ها نکرد.

در جنگ علیه شر و شیطان، تفکر، خویشتن‌داری و هنجارهای اخلاقی کنار گذاشته می‌شوند. دیری نگذشت که امریکا بازداشتگاهی را در خلیج «گوانتانامو» در کوبا افتتاح کرد. صدها نفر در آن‌جا زندانی شدند و تا سال‌ها بدون این‌که جرم‌شان مشخص باشد، تحت شکنجه قرار گرفتند و شبکه‌ای از زندان‌های مخفی و اتاق‌های شکنجه نیز در سراسر جهان ایجاد شد. (رئیس‌جمهور اوباما در جنوری ۲۰۰۹ برنامه شکنجه سازمان سیا را با صدور یک فرمان اجرائی متوقف کرد.)

در ۱۸ سپتامبر، رسانه‌ها و دفاتر کنگره پاکت‌هایی را دریافت کردند که حاوی گرد سیاه زخم بود. پنج نفر در اثر تماس با این پاکت‌ها جان خود را از دست دادند. مقامات امریکائی از جمله «دک چنی»، معاون رئیس‌جمهور و سناتور «جان مک‌کین» گمانه‌زنی‌هایی کردند که باعث شد دولت و مردم تصور کنند که این پاکت‌های حاوی مواد کشنده، بخشی از حمله بعدی است. (وزارت دادگستری ایالات متحده سرانجام به این نتیجه رسید که یک دانشمند دولتی، که خودکشی کرده، مسؤول پخش این پاکت‌ها بوده است.) در ماه اکتبر، «لایحه میهن‌دوستی» امریکا با اکثریت آرا در مجلس نمایندگان و ۹۸ رای موافق و ۱ رای مخالف در مجلس سنا، به تصویب رسید. این قانون که مقررات آن طرفدار افزایش بازداشت، اخراج مهاجران و از میان برداشتن قوانین سخت‌گیرانه شنود و جاسوسی است، نظارت دولت را رسمیت بخشید و قوانین نظارتی را سخت‌تر کرد.

همه این وقایع وقتی کنار هم قرار بگیرند، نشان‌دهنده نوعی سقوط و نوعی ناکامی همه‌جانبه پسا «بازدهم سپتامبر» است که کم‌ترین سازگاری با منطق ندارد.

بعد از سخنرانی بوش در مورد «وضعیت کشور»، از «محور شرارت» نام برد که باعث شد علاوه بر تغییر اهداف مأموریت افغانستان، دشمن نیز تغییر کند. چتر خصومت امریکا نیز گسترده شد تا نه فقط دامن عراق، بلکه دامن ایران و حتی کره شمالی را، که هیچ دخلی در اقدام تروریستی ۱۱ سپتامبر نداشت، نیز در بر بگیرد.

ناکامی افغانستان عمیق‌تر از زخم‌های شکست ویتنام است. در داخل امریکا، سیاست را فاسد می‌کند، اما در خارج از کشور، خصومت‌های جدید را به وجود می‌آورد؛ یک‌جانبه‌گرایی جایگزین دیپلماسی می‌شود و امریکای «متعهد»، از معاهدات و پیمان‌های بین‌المللی خارج می‌شود. توان نظامی که نمونه آن ۸۰۰ پایگاه نظامی امریکا در بیش از ۷۰ کشور جهان است، لیبرالیسم دموکراتیک را در حوزه نفوذ ایالات متحده تحت الشعاع قرار می‌دهد. علاوه بر این، زرادخانه هسته‌ای در حال تجدید حیات است و جنایت‌کاران جنگی قهرمان معفوری می‌شوند. این همه در حالی است که رئیس‌جمهور امریکا تهدید وجودی تغییرات اقلیمی را فریب خارجی تلقی می‌کند.

اسناد جنگ افغانستان گواهی شکست امریکاست. پریشانی دیوانه‌وار فرهنگ سیاسی فعلی، آینده سیاست امریکا را تعریف می‌کند.

با این حال در مورد جنگ افغانستان، کشوری که هجده سال پس از آغاز این جنگ هنوز ویران و درگیر هرج و مرج است. افغانستان در دو دهه گذشته، بزرگ‌ترین قربانی جنگ گروه‌های تروریستی بوده است. بر بنیاد گزارش

کمیسیون حقوق بشر افغانستان، در یازده سال گذشته بیش از ۷۵۳۱۶ غیرنظامی کشته و زخمی شده اند و به گفته رئیس جمهور غنی، تنها در چهار سال گذشته، بیش از چهل و پنج هزار نظامی، در جنگ با طالبان و گروه های تروریستی کشته شده اند.

مردم افغانستان در نیم قرن گذشته، همواره قربانی جنگ و تروریسم بوده اند. کشتار گروه طالبان، داعش و سایر سازمان های تروریستی جریان دارد. جهان باید این واقعیت را نادیده نگیرد که طالبان اگر در نتیجه معامله با امریکا یا به نحو دیگر در افغانستان حاکم شوند، این گروه بیش تر این وضعیت را سخت خواهد کرد.

قدرت گیری مجدد طالبان، بیش تر از پیش برای منطقه خطرناک است و از مردم افغانستان قربانی خواهد گرفت و بیش از پیش افغانستان را به مرکز گروه های تروریستی مبدل خواهد کرد. این گروه، حقوق اساسی زنان و آزادهای انسانی را نمی پذیرد.

همه اش به «منافع ملی» امریکا برمی گردد: سربازان را به خانه بازگردانیم و منتظر بمانیم که طالبان بتواند هزاران جنگنده داعش در افغانستان را که در صحراها و کوهستان های افغانستان سنگر گرفته اند نابود کند تا نتوانند در یازده سپتامبر دیگری به خاک امریکا حمله کنند!

اکنون هیچ کس غیر از حاکمیت امریکا و رهبری گروه طالبان، خبر ندارد که در مذاکرات محرمانه دوحه چه مواردی مورد بحث و توافق قرار گرفته است؟ اما آن چه که روشن است اوضاع افغانستان وخیم تر خواهد شد!

چهارشنبه بیست و یکم اسفند [حوت] ۱۳۹۸ - یازدهم مارچ ۲۰۲۰